

Atnaujintas Kupiškio bibliotekos pastatas pristatytas Lietuvai ir pasauliui

Atnaujintos bibliotekos, įsikūrusios buvusioje sinagogoje, duris kupiškėnai jau varsto beveik mėnuo. Graži istorinės praeities ir šiuolaikiškumo sintezė masina čia užsukti žmones ne tik dėl knygų, kitos informacijos ir edukacinių užsiėmimų, bet ir dėl naujo vidaus interjero.

Paveldo objekto atgimimo praėjusį penktadienį, kovo 24 dieną, po šešerių metų remonto pasidžiaugta ir su garbingais svečiais iš sostinės ir užsienio. Tą dieną vyko oficialus Kupiškio viešosios bibliotekos atidarymas.

**Banguolė
ALEKNIENĖ-ANDRIJAUSKĖ**

Vidurdienį prie Kupiškio viešosios bibliotekos pastato rinkosi jos darbuotojai ir kviesiniai svečiai. Nuskambėjus nuo

bibliotekos terasos muzikiniai sveikinimai, kurį atliko „Rakija Klezmer Orkestar“ muzikantai, iškilmingai perkirpti simboliškos pastato atidarymo juostelės buvo pakviesti Lietuvos Respublikos kultūros ministras Simonas Kairys, Savivaldybės meras Dainius Bardauskas, Kupiškio viešosios bibliotekos direktorius Algirdas Venckus ir UAB „Infes“ generalinis direktorius Arvydas Markevičius.

Renginio dalyviai, įžengę į bibliotekos pastatą, pagal žydišką paprotį, prie atminimo lentos pagerbdami holokausto aukas padėjo po atminimo akmenuką.

Toliau šventiška bibliotekos atidarymo ceremonija vyko pirmo aukšto parodų salėje. Ją pradėjo smuikininkės Jekaterinos Radionovos muzikavimas.

Nukelta į 3 p.

Bibliotekos terasoje koncertavo „Rakija Klezmer Orkestar“ muzikantai. Autorės nuotrauka

Atnaujintas Kupiškio bibliotekos pastatas pristatytas Lietuvai ir pasauliui

Atkelta iš 1 p.

Susirinkusius svečius ir bibliotekos darbuotojus pirmiausia pasveikino Kupiškio rajono savivaldybės meras Dainius Bardauskas. Jis priminė šio pastato atnaujinimo pradžią, kuri buvo prieš 2015 metus.

Padėkojo visiems, kurie tą idėją plėtojo ir įgyvendino.

Kalbėjęs Seimo Pirmininkės vienas pavaduotojų Jonas Jarutis sakė, kad bibliotekos pastato atgimimo pradžia siejama ir su 2003 metais, kai Savivaldybė pritarė Pasaulio žydų bendruomenės iniciatyvai, kad šiame pastate būtų atidengta atminimo lenta holokausto aukoms, kurių Kupiškyje buvo arti tūkstančio.

Kultūros ministras Simonas Kairys teigė, kad Kupiškis dabar atverčia reikšmingą savo istorijos puslapį.

„Biblioteka pagal savo apibrėžimą yra atminties institucija. Labai reikšminga, kad biblioteka galės šiandien naujai skleistis šiose patalpose.“

Biblioteka jau nebėra tik knygų atsiėmimo punktas ar tik skaitymo vieta, tai – susitikimo, pažinimo, tyrimo vieta. Linkiu, kad čia susitikimų daugybė skirtingų žmonių, nes mūsų skirtumai daro mus turtingesnius, gražesnius, tvirtesnius“, – kalbėjo kultūros ministras S. Kairys.

Jis pridūrė, kad šio pastato unikalumas tampa ir turizmo traukos objektu.

Izraelio valstybės ambasadorė Lietuvoje Hadas Wittenberg Silverstein tvirtino, kad Kupiškis arba Kupišk (jidiš kalba) daugelį metų buvo svarbus žydų kultūros centras. Čia žydų bendruomenė datuojama XVI a. iki XIX a. ji tapo reikšminga Kupiškio dalimi, jo socialine ir ekonomine terpe. Buvo žinoma dėl savo stiprių kultūrinių ir religinių tradicijų.

Visa tai žiauriai nutraukta, kai naciai 1941 metų birželį įžengė į regioną. Iki karo pabaigos žydų bendruomenė buvo sunaikinta. Liko tik keli visa tai išgyvenę jos nariai.

„Šiandien susirinkome ne tik pagerbti čia žuvusių žydų, bet ir paminėti jų kultūros paveldą.“

Nukelta į 6 p.

Tuaj bus perkirpta simbolinė Kupiškio viešosios bibliotekos atidarymo po renovacijos juostelė.

Įžengę į bibliotekos pastatą svečiai, pagal žydišką paprotį, prie atminimo lentos pagerbdami holokausto aukas padėjo po atminimo akmenuką.

Kultūros ministras Simonas Kairys sakė, kad atnaujintas sinagogos pastatas atveria naujas bibliotekos veiklos erdves ir savo unikalumu bus turistų traukos objektas.

Banguolė Alekniėnė-Andrijauskė nuotraukos

Iš kairės: Izraelio valstybės ambasadorė Lietuvoje Hadas Wittenberg Silverstein, Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorius Lietuvoje Robert S. Gilchrist, Kupiškio rajono meras Dainius Bardauskas, rašytojas, vertėjas Arkadijus Vinokuras, Kupiškio viešosios bibliotekos direktorius Algirdas Venckus bibliotekos Kraštotyros ir edukacijos skyriaus.

Atnaujintas Kupiškio bibliotekos pastatas pristatytas Lietuvai ir pasauliui

Atkelta iš 3 p.

„Ši biblioteka bus kaip ilgamėtis žydų bendruomenės dvasios ir valios liudijimas, kaip atsparumo mokymosi vieta, kur įvairaus išsilavinimo žmonės galės susiburti ir skleisti žinias ir idėjas“, – kalbėjo Izraelio ambasadorė.

Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorius Lietuvoje Robert S. Gilchrist pabrėžė, kad Kupiškio viešoji biblioteka yra gražiai išsilaikiusi ir atnaujinta sinagoga. Tai įvairovė ir idėjų mainus atspindintis pastatas. Jis priminė, kad Jungtinių Amerikos Valstijų ambasada dešimt metų palaiko ryšius su Kupiškio bendruomenė

Poetišką sveikinimą visiems tarė kunigas, poetas Justas Jasėnas.

kultūrinės diplomatijos, švietimo ir vietinės valdžios bendradarbiavimo srityse.

Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkė Faina Kukliansky padėkojo ne tik už tai, kad atkurtas

senosios sinagogos pastatas, bet ir už tai, kaip jis atkurtas.

„Kiek reikia vietinės inteligencijos, supratingumo ir skonio, kad buvusi sinagoga nevirstų kičiniu pastatu.“

Tai nėra sinagoga. Tai buvusi sinagoga. Kai į ją įžengtume, iškart pamatome atminimo lentą. Ją mes vadiname „Jorcait“. Tokiose lentose žmonės iškala ar kitaip pažymi žuvusių giminaičių pavardes, kad jų neužmirštų. Yra ir graži Švento Rašo ištrauka, kad duotas vardas lieka amžiams. Tai labai svarbu užėti ir prisiminti, kad žydų bendruomenė Kupiškyje išaikiinta“, – kalbėjo Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkė F. Kukliansky.

Pasak jos, antra vertus čia ateinama į biblioteką. Ne nauji, kad daugiau kaip 5 tūkst. metų nėra nerastųjų žydų. Kiekvienas 13 metų turi eiti prie Toros, t. y. mokėti skaityti. Žydai knyga yra vienas svarbiausių gyvenimo dalykų. Bet kuriuo atveju bėgdamas iš namų jis pasiimdavo knygą.

„Kad buvusi sinagoga virto biblioteka, yra didžiausias paminklas žydų bendruomenei. Pranyko fizinis kūnas, bet pasilikę žmonių dvasia, kuri labai gražiai pagerbta ir jam žinta biblioteka“, – teigė F. Kukliansky.

Kupiškio viešosios bibliotekos direktorius A. Venckus trumpai pristatė čia eksponuojamą fotografijų parodą „Pastatas ir laikas“. Nuotraukose atspindėta buvusios sinagogos transformacijos istorija nuo tragiško Antrojo pasaulinio karo metų iki šių dienų.

Po parodos pristatymo svečiai pratesti bendravimą buvo pakviesti į bibliotekos konferenciją salė antrame aukšte.

Čia poetišką sveikinimą visiems tarė kunigas, poetas Justas Jasėnas: „Labai visoks, labai visus, labai visap su tuo gyvenimu mūsų. Būtų gerai, kad dažnai čionai susitikime, kad su knygomis, kad iš knygų, iš kartų patirtis ir išmintis į mūsų dabartį atitektų. Tad ir linkiu, kad būtų šviesu, prasminga šiuose Namuose su savaisiais ilgai ilgai pasibūti. Tad ir linkiu nepristigti noro būti kartu, kuriai, kad bendrumas lydėtų, padėtų, įkvėptų, žydetų mums visiems ir dėl mūsų visų ant šitos Žemės ir po Dangum šituo.“

Pasveikino kupiškėnus ir Panevėžio žydų bendruomenės pirmininkas Genadijus Kofmanas, Seimo nariai Vidmantas Kanopa ir Valdemaras Valkiūnas, Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos prezidentė Danguolė Abazoruienė, Panevėžio apskrities viešųjų bibliotekų vadovai ir kiti gerbiami svečiai.

Jiems Kupiškio viešosios bibliotekos direktorius Algirdas Venckus įteikė simboliškas dovanas – graviruotas bibliotekos pastato pultas.

Renginys baigėsi šventinėmis vaišėmis ir „Rakija Klezmer Orkestar“ koncertu.

Banguolė Alekniėnė-Andrijauskė nuotraukos

Po gausybės sveikinimo kalbą Kupiškio viešosios bibliotekos direktorius Algirdas Venckus kartu su rajono meru Dainiumi Bardausku svečiams įteikė simboliškas dovanas – graviruotas bibliotekos pastatui priklausiusias pultas.